

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ (ВІЙСЬКОВОЇ) АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Галина ПОНОМАРЬОВА

«18» квітня 2024 р.

**Програма
співбесіди з української літератури
для вступників, які вступають
для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(для осіб, які мають право на спеціальні умови участі
у конкурсному відборі під час вступу
згідно з Правилами прийому до КЗ «ХГПА» у 2024 році)**

Харків -2024

Програму до вступних випробувань з української літератури відповідає вимогам національного мультипредметного тесту, який укладається відповідно до програм зовнішнього незалежного оцінювання з відповідних предметів (відповідно до програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696 (частина «Українська мова» і частина «Українська література»)) для вступників, які вступають для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Розроблено доцентами кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання О. В. Масло, І. В. Романовою.

Розглянуто і затверджено
на засіданні кафедри української лінгвістики,
літератури та методики навчання

Протокол № 9 від 12 квітня 2024 року

В.о. завідувача кафедри Анна ЧАЛА

Погоджено
на засіданні Приймальної комісії

Протокол № 1 від 18 квітня 2024 року

Голова Приймальної комісії Галина ПОНОМАРЬОВА

Пояснювальна записка

Програму до вступних випробувань з української літератури розроблено з урахуванням чинних програм з української літератури для розроблено відповідно до розроблено відповідно до чинних навчальних програм з української літератури для учнів 5-11 класів загальноосвітніх шкіл (рівень стандарту), з урахуванням Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти. Програма передбачає виявлення рівня знань абітурієнтів з таких розділів: «Усна народна творчість», «Давня українська література», «Література кінця XVIII початку XX ст.», «Література XX ст.», «Твори українських письменників-емігрантів», «Сучасний літературний процес (кінець XX-початок XXI ст.)».

Співбесіда з конкурсного предмету «Українська література» дає змогу оцінити рівень оволодіння вступниками базових знань з української літератури. Завдання співбесіди спрямовані на об'єктивне з'ясування рівня оволодіння вступниками базових знань з української літератури, що передбачені Програмою зовнішнього незалежного оцінювання для вступників, які вступають для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Програма з української літератури

Усна народна творчість

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень.

Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки». Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль».

Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла».

Давня українська література

«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги). «Слово про похід Ігорів». Григорій Сковорода «De Libertate», «Всякому місту – звичай і права...», «Бджола та Шершень».

Література кінця XVIII початку XX ст.

Іван Котляревський «Енеїда», «Наталка Полтавка».

Тарас Шевченко «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля...»)), «І мертвим, і живим, і ненарожденним... », «Заповіт». Пантелеймон Куліш «Чорна рада».

Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я».

Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1,4 частини).

Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля».

Іван Франко. «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?...», «Мойсей».

Література ХХ ст.

Михайло Коцюбинський «Тіні забутих предків», «Intermezzo».

Василь Стефаник «Камінний хрест».

Ольга Кобилянська. «Valse mélancolique».

Леся Українка «Contra spem spero!», «Лісова пісня».

Микола Вороний «Блакитна Панка».

Олександр Олесь «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...».

Павло Тичина. «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить... », «О панно Інно...». Максим Рильський. «У теплі дні збирання винограду...».

Микола Хвильовий. «Я (Романтика)».

Володимир Сосюра «Любіть Україну!».

Валер'ян Підмогильний «Місто».

Юрій Яновський «Майстер корабля».

Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом».

Микола Куліш. «Мина Мазайло».

Богдан-Ігор Антонович «Різдво».

Олександр Довженко «Зачарована Десна».

Андрій Малишко. «Пісня про рушник».

Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти - людина?», «Задивляюся у ... твої зіниці...», «Лебеді материнства».

Василь Голобородько «Наша мова».

Олесь Гончар «Модри Камень».

Григор Тютюнник «Три зозулі з поклоном».

Василь Стус «Господи, гніву пречистого...». Іван Драч «Балада про соняшник».

Дмитро Павличко «Два кольори».

Ліна Костенко «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай».

Твори українських письменників-емігрантів

Іван Багряний «Тигролови».

Євген Маланюк «Уривок з поеми».

Сучасний літературний процес (кінець ХХ-початок ХХІ ст.)

Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм, як літературне явище.

Перелік питань, що виносяться на співбесіду з української літератури

1. Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільнопобутових і родинно-побутових пісень.
2. Тематика, образи й зміст народних дум і балад.
3. Аналіз послання «І мертвим, і живим, і ненарожденним...» Т.Шевченка.
4. Протистояння імперського режиму і вільнодумної, національно свідомої особистості («Сон», «Кавказ» Т Шевченка).
5. Риси духовної й матеріальної культури українців у повісті І.НечуяЛевицького «Кайдашева сім'я».
6. Проблема життєвого шляху героями роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного.
7. Ідейно-художнє багатство філософської, громадянської та інтимної лірики Івана Франка.
8. «Мойсей» Івана Франка – філософська поема. Проаналізуйте образ головного героя.
9. «Intermezzo» М.Коцюбинського – яскравий зразок імпресіоністичної психологічної новели.
10. Кохання Івана та Марічки – найвище людське почуття (за повістю М.Коцюбинського «Тіні забутих предків»)
11. Василь Стефаник – новатор у галузі новели. Психологічне розкриття теми еміграції в новелі «Камінний хрест».
12. Образ жінок-інтелектуалок у новелі «Valse mélancolique» О.Кобилянської.
13. Творчість Лесі Українки як видатне явище світової літератури (на прикладі вивчених творів).
14. «Чари ночі» Олександра Олеся - перлина інтимної лірики української поезії.
15. Художнє відтворення національно-визвольного пробудження народу, уславлення борців за вільну Україну («Пам'яті тридцяти» П.Тичини).
16. Проблема боротьби добра і зла у новелі «Я (Романтика)» Миколи Хвильового.
17. «Тигролови» Івана Багряного - український пригодницький роман. Проблема свободи й боротьби за визволення.
18. Провідні мотиви лірики Дмитра Павличка (на прикладі вивчених поезій).
19. Любов до рідної мови і боротьба за її чистоту у п'єсі М.Куліша «Мина Мазайло».

20. Світ дитинства в кіноповісті «Зачарована Десна» Олександра Довженка.
21. Ідея єдності людини і природи в драмі-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки.
22. Образ любові як втілення високої християнської цінності в новелі Григора Тютюнника «Три зозулі з поклоном».
23. Образ Марусі Чурай з однойменного роману Ліни Костенко як втілення кращих рис українського народу.
24. Літературне шістдесятництво.
25. Загальний огляд літературного процесу (кінець ХХ-початок ХХІ ст.), основні тенденції. Постмодернізм, як літературне явище.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Конкурсний бал вступника за шкалою від 100 до 200 балів. Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника: 1 рівень (високий): 200-180 балів; 2 рівень (середній): 179-160 балів; 3 рівень (достатній): 159-140 балів; 4 рівень (низький): 139-100 балів.

1 рівень (високий): 200 – 180 балів виставляється вступникам, які мають ґрунтовні й досконалі знання, застосовують їх на практиці; коротко, виразно, оригінально формулюють свою думку, можуть дібрати цікаві, влучні, дотепні, переконливі аргумент та приклади, творчо підходять до запропонованої теми.

2 рівень (середній): 179 – 160 балів виставляється за умови достатньо повного виконання завдань. Розв'язання завдань має бути правильним, логічно обґрунтованим, демонструвати творчо-пізнавальні уміння та знання теоретичного матеріалу. Разом з тим, у роботі може бути допущено декілька несуттєвих помилок.

3 рівень (достатній): 159 – 140 балів виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, зазвичай, носять фрагментарний характер. Теоретичні та фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що вступник недостатньо обізнаний з матеріалом джерел із навчальної дисципліни та не може критично оцінити наукові факти, явища, ідеї.

4 рівень (низький): 139 – 100 балів виставляється за неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Літературу з навчальної дисципліни вступник не знає, її понятійно-категоріальним апаратом не володіє. Відповідь засвідчує вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом.

За результатами проведеної співбесіди здійснюється очне оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з одного, двох або трьох предметів (складових), за результатами якої за кожний предмет (складову) виставляються оцінки за шкалою 100-200 (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно») чи приймається рішення рекомендувати/не рекомендувати вступників до зарахування.

Список джерел для підготовки до співбесіди

Нормативні документи

1. Навчальні програми для 5-9 класів. URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
2. Навчальні програми для 10-11 класів. URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
3. Програма ЗНО з української літератури. URL:
<https://testportal.gov.ua/programe/>

Довідкова і навчальна література

Основна:

1. Авраменко О. Українська література : підруч. для 6 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Грамота, 2023. 224 с.
2. Авраменко О. Українська література : підруч. для 7 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Грамота, 2020. 224 с.
3. Авраменко О. Українська література : підруч. для 8 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Грамота, 2021. 240 с.
4. Авраменко О., Пахоренко В. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Грамота, 2018. 256 с.
5. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закладів загальн. серед. освіти. Київ: Грамота, 2019. 256 с.
6. Авраменко О. Українська мова та література: Збірник завдань у тестовій формі: II ч. Київ: Грамота, 2019. 144 с.
7. Борзенко О.І., Лобусова О. В. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 класу закл. заг. серед. Освіти. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 240 с.
8. Міщенко О. Українська література : підруч. для 9 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Генеза, 2017, 280 с.
9. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / А.М. Фасоля, Т.О. Яценко, В.В. Уліщенко, Г.Л. Бійчук, В.М. Тименко. Київ: Педагогічна думка, 2018. 192 с.
10. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / А.М. Фасоля, Т.О. Яценко, В.В. Уліщенко, В.М. Тименко, Г.Л. Бійчук. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019. 240 с.

Додаткова

1. Авраменко О. Українська література. Хрестоматія для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Київ : Грамота, 2021. 416 с.
2. Авраменко О., Блажко М. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: 1 ч. Київ : Грамота, 2019. 496